



In augustus toverde de Amerikaanse multimiljonair Warren Buffet het witte konijn uit zijn goochelhoed met zijn verklaring over de noodzaak om de rijken zwaarder te belasten om het tekort op het overheidsbudget van de Verenigde Staten in te perken (1). Op 24 augustus ondertekenden 16 Franse miljardairs een oproep om meer belast te worden (2). Bij ons liep Etienne Davignon hen onmiddellijk achterna door zich uit te spreken voor een tijdelijke hogere belasting op de rijken (3). Zouden Davignon en zijn kompanen – dezelfden die er sinds mensenheugenis alles aan doen om hun belastingen te doen dalen, net als de belastingsvoet op de winsten – plots gek of "antikapitalist" zijn geworden?

Deze ontroerende overeenstemming tussen de verklaringen van eminente kapitalisten is vanzelfsprekend niet toevallig. Zij doet zich voor op een bijzonder moment van de crisis die ontstaan is in 2008, waarbij de vrees dat het financiële en bankensysteem opnieuw ineensinkt, meer en meer tastbaar wordt. Zij beantwoordt bijgevolg voornamelijk aan een communicatiecampagne met meerdere nauwkeurige doelstellingen. Schrik voor "de klassenstrijd"

Eerst en vooral is zij een uiting van toenemende ongerustheid in bepaalde segmenten van de dominerende klasse ten aanzien van de huidige toename van de klassenstrijd op wereldniveau. Deze houdt een potentieel gevaar in voor het behoud van het kapitalistische systeem.

Door de crisis nemen de bezuinigingsmaatregelen, de ongelijkheid en de sociale onrechtvaardigheid explosief toe. Ze ondermijnen zo het systeem. Niettegenstaande zij nog niet samenvloeien, maken wij toch een toename mee van het sociaal verzet en een gelijklopen ervan over gans de wereld. Een sterke golf van loonstakingen in gans Azië in 2010; het revolutionaire elan dat de Arabische wereld dooreen schudt sinds januari 2011; de beweging van de "Verontwaardigden" in Spanje of in Griekenland en het oproer in Londen enige tijd geleden, dit alles zorgt voor buitengewone ongerustheid in de heersende klasse.

Op 15 augustus laatstleden, op hetzelfde ogenblik als de uitlatingen van Warren Buffet en zijn mededingers, publiceerde het prestigieuze eliteblad "Forbes" een artikel onder de bezwerende titel: "Het oproer in het Verenigd Koninkrijk en de klassenstrijd die er aan komt". (4)

In dit artikel kon men het volgende lezen: "Het oproer in Londen en andere steden kan overslaan naar andere delen van de wereld. Het is niet enkel Engeland dat aan deze klassenrazernij wordt blootgesteld die de toenemende beschadiging van de relatie tussen de sociale klassen weerspiegelt, waardoor het kapitalisme dreigt ondermijnt te worden. De klassenverdeeldheid diept zich uit sinds één generatie. Niet alleen hier, maar ook in de opkomende landen, zoals China. De toenemende verdeeldheid vindt zijn oorsprong in de globalisering, die de tewerkstelling in de industrie heeft

vermorzeld en nu ook deze van de bedienden".

Deze "klassenstrijd" krijgt meer en meer aandacht in tijdschriften, kranten en op internetsites, gespecialiseerd in economie en financiën. Dit is een teken van bezorgdheid. De band tussen deze bezorgdheid en de plotse vermeende goede wil van de rijken om meer belastingen te betalen werd duidelijk uit de doeken gedaan in een artikel met de sprekende titel: "De rijken meer belasten, zoniet zullen er opstanden uitbarsten in 2012", geschreven door de Amerikaan Paul B. Farrel. Zonder omwegen pleit hij voor een "onmiddellijke" belasting op de "superrijken" teneinde "te vermijden dat 99% van de bevolking (van de Verenigde Staten) in opstand komt en een nieuwe Amerikaanse revolutie begint, die een nieuwe instorting met zich brengt, een nieuwe Grote Depressie".

Zich steunende op de opinies en de gegevens van allerlei waarnemers, economen, investeerders en financiële media, somt Farrel "zes redenen op waarom wij de komende instorting van de economie niet zullen kunnen afremmen": 1) De tijdbom van de hoge werkloosheidsgraad werd geactiveerd; 2) de verminderingen van de belastingen voor de rijken hebben de jeugdwerkloosheid doen toenemen; 3) de rijken worden steeds maar rijker door de inflatie van de grondstoffenprijzen, terwijl de armen steeds maar kwader worden; 4) de super rijken worden verblind door hun gulzigheid; 5) waardoor de politici onderhevig werden aan corruptie en 6) omdat, binnenkort, de revolutionairen zich zullen engageren en de "Amerikaanse Derde Wereld" zullen overheersen, m.a.w. 90% van de bevolking voor wie de "American Dream" een nachtmerrie zal worden. (5)

De redevoeringen van Warren Buffet, Davignon en konsoorten dienen dus vooreerst als veiligheidsklep om te trachten het potentiële explosieve karakter te ontcrachten voor het systeem van de opkomende strijd, woede en haat die zich ophoopt tegen de financiële en politieke oligarchie. Etienne Davignon spreekt over niets anders wanneer hij het heeft over "het hedendaagse bezorgde populistisch klimaat" en over "de mensen die er hun buik van vol hebben", om de context uit te leggen waarin hij zijn voorstel doet. De markt der gedupeerden

Maar het doel is pragmatisch om de sociale achteruitgang te versterken die het verzet aanwakkert. Niet om ze te doen stoppen omdat ze al "te ver" zou zijn gevorderd. Anders gezegd, het komt erop aan de soberheid erdoor te drukken, het idee dat "iedereen inspanningen moet leveren" en dat de "offers gelijkmatig moeten worden verdeeld", dus voor de werknemers, de gepensioneerden, de werklozen, de jongeren, ingang te doen vinden

Volgens Etienne Davignon hebben de mensen "de indruk dat zij alle offers zullen moeten dragen". Maar "de mensen mogen niet gaan denken dat de offers ongelijkmatig zullen worden verdeeld". In feite is het belangrijkste niet dat de offers "gelijkmatig worden verdeeld" (wat op zich reeds onrechtvaardig is), maar wel dat het niet als dusdanig wordt beschouwd door de meerderheid van de bevolking!

Maurice Lévy, CEO van Publicis, eerste Franse mededinger van Warren Buffet verduidelijkt de deal: enerzijds "een buitengewone bijdrage van de meest rijken, van de meest begunstigden, de bezitters", maar met als tegenprestatie "een grondige hervorming van onze administratieve structuren en onze sociale systemen (...) met een privatiseringsprogramma er bovenop". Hij ondersteunt de hervorming van het pensioenstelsel, het niet vervangen van één op de twee ambtenaren die met pensioen vertrekken en hij wil de gemeenschapsgoederen afschaffen en een einde stellen aan de openbare diensten, die nog ten dele ontsnappen aan de markt.

Etienne Davignon is duidelijk geweest over deze "deal": "Mijn standpunt situeert zich uitsluitend in de Europese en Belgische context om de staten opnieuw financieel gezond te maken. Het is zowel een noodzaak als in het algemeen belang. Maar het zal niet gebeuren zonder het leveren van inspanningen. Wie moet die leveren? De overheid, dat is duidelijk (...) Zij moet structurele en economische hervormingen doorvoeren. Zwendel

De hypocriete eigenschap van de uitlatingen van de super rijken die luid schreeuwen om meer belast te worden, alsook hun bereidheid om offers te brengen werd zeer goed geïllustreerd in Frankrijk.

In hun oproep, punten de 16 grootste Franse patroons aan dat zij wensen deel te nemen aan de "nationale inspanning" voor de soberheid via een berekende bijdrage "in redelijke proporties", teneinde "de vlucht van de kapitalen en het ontvluchten van de belastingen" te vermijden – waarvoor zij nochtans beducht zijn, zoals Liliane Bettencourt van L'Oreal al heeft bewezen. Zo schoven zij een belachelijke uitzonderlijke aanslagvoet van 1 à 2% naar voren, enkel gedurende twee jaar. Hun oproep werd ten volle gehoord vermits de maatregel genomen door de regering van François Fillon zich beperkt tot het opleggen van een uitzonderlijke belasting van 3% op de inkomsten uit arbeid en kapitaal die de € 500.000,00 per jaar overschrijden, gedurende 2 fiscale jaren.

Het resultaat? De rijken zullen slechts ... 200 miljoen euro afstaan in 2012. Dit is enkel een druppel in vergelijking met de 11 miljard die men wil besparen. Of een peulschil in vergelijking met de recente hervorming van de belastingen op de fortuinen die een geschenk van 1,8 miljard inhoudt voor diezelfde fortuinen, m.a.w. tien maal meer dan hun bijdrage aan de "nationale inspanning". Of nog, een druppel in vergelijking met de zee aan rijkdommen die de werknemers voor hen hebben geproduceerd. Volgens het tijdschrift "Challenge" steeg het totale fortuin van de 500 grootste Franse patrimonieën met 25% in 2010, van 194 naar 241 miljard euro, of een stijging met 47 miljard op één jaar (6). Van richting veranderen!

Het is duidelijk dat wanneer de arbeidersbeweging niet terdege reageert, er dergelijke cynische en hypocriete maatregelen ook zullen genomen worden in andere Europese landen, dus ook in België. In zijn formateurnota stelt Elio Di Rupo ook voor dat "soort zand in de ogen te strooien" om de enorme besparingen gemakkelijker te doen aanvaarden. De uiting van Davignon dient alleen maar om het terrein voor te bereiden.

Voor het ABVV heeft Anne Demelenne genoeg genomen met te verklaren dat "het over een eerste stap ging, maar dit moet structureel gemaakt worden". Een belangrijker geluid bij het ACV aangezien Luc Cortebeek zich gehaast heeft om Davignon geluk te wensen "Hoed af voor deze burgerzin en dit gevoel voor sociale verantwoordelijkheid" (7)! Dit is niet te verwonderen daar de top van de christelijke vakbond reeds van in het begin heeft aanvaard dat de "opofferingen" door "iedereen worden gedragen", dus ook door de loontrekkenden en door de genietters van een vervangingsinkomen. Niettegenstaande dat beide laatste niet verantwoordelijk zijn voor de huidige crisis.

Maar, indien de uitlatingen van de mega rijken de verdienste hebben om het debat te openen over de belastingen op de grote fortuinen, dan is het des te noodzakelijker om de toedracht van het manoeuvre te onthullen, door te onderstrepen dat wij "hun schulden en hun crisis niet zullen betalen". Het is enkel en alleen aan de kapitalisten om dit te doen.

Eenzijds de onvolmaaktheden onderstrepen, maar vooral, anderzijds, de eis voor een permanente belasting op de grote fortuinen koppelen aan andere maatregelen: het bankgeheim opheffen; een kadaster op de fortuinen opzetten; sterkere progressiviteit in de belastingen inwerken; efficiënte middelen om te strijden tegen de grote belastingsfraude ...

Naast de redding van de banken in 2008, heeft de explosie van het deficit en de openbare schuld, in welke naam men ons besparingen wil opleggen, vooral een structurele oorzaak: zij zijn het resultaat van een accumulatie van fiscale maatregelen ten voordele van de kapitalisten die structureel de opbrengsten van de staat verzwaaard hebben.

Men dient dus deze fiscale geschenken af te schaffen, zoals de notionele interestaftrek (4,4 miljard

euro per jaar) en de verlaging van de patronale lasten (7 miljard per jaar); de taxatie van de winsten (8) en de kapitaalsbewegingen.

Het is ook hoog tijd om de tijdbom van de overheidsschuld onschadelijk te maken: door een onmiddellijk moratorium op de terugbetaling van de interesten en door een audit en een openbare controle op de schulden teneinde te weten wie eigenaar is van wat, wie speculeert in welke proporties, om alzo de onwettelijke schuld te niet te doen.

Dit zijn de maatregelen die zouden toelaten dat effectief enkel de rijken, de bankiers en de speculanten de enigen zouden zijn die de gevolgen van de crisis en van hun systeem zouden dragen; die ook zouden toelaten de rijkdommen te verdelen en de 6 % van het BNP terug te krijgen die het kapitaal van de arbeid heeft gestolen de laatste drie decennia in België (9).

De kapitalisten zijn niet door magie plots "redelijk" geworden en zij zullen het nooit worden door overreding. In 2006 verklaarde dezelfde Warren Buffet: "De klassenstrijd bestaat, akkoord, maar het is mijn klasse, de klasse van rijken die de oorlog voert en we zijn hem aan het winnen" (10). Vandaag, gezien de verergering van die "klassenstrijd" en met de vrees voor een sociale explosie, wordt de redevoering iets minder triomfalistisch en probeert men een beetje de ballast overboord te gooien.

Wij stellen dus vast dat het de vrees is om alles te verliezen dat hen leidt en die hen er kan toe aanzetten veel te doen afstaan... Dit veronderstelt dat wij reële aanvallende acties moeten voeren om de vrees te doen omslaan in paniekerige angst. En die de lijkrede uitspreken van het kapitalistische systeem dat nog slechts crisissen, sociale regressie, oorlog en de vernietiging van het milieu kan bieden. Verwijzingen:

- (1) « [Stop Coddling the Super-Rich](#) », New York Times van 14 augustus 2011
- (2) « [L'appel de très riches Français : "Taxez-nous !"](#) », Nouvel Observateur, 23 augustus 2011
- (3) « [Pour Davignon, les riches doivent être taxés plus](#) », Le Soir, 26 augustus 2011.
- (4) « [The U.K. Riots And The Coming Global Class War](#) », Forbes, 15 augustus 2011
- (5) « [Tax the super-rich or riots will rage in 2012](#) », Marketwatch.com, 16 augustus 2011
- (6) « [Arnault reste l'homme le plus riche de France](#) », Le Figaro, 5 juli 2011
- (7) « [Chapeau à Etienne Davignon !](#) », Le Soir, 26 augustus 2011

(8) In de ganse EU heeft de neoliberale politiek in 10 jaar de belastingen op het kapitaal verlaagd met gemiddeld 12% per jaar. In België ligt de theoretische aanslagvoet op 33,9%. In werkelijkheid werd deze in 2008 verlaagd tot 13,6%. De 500 grootste bedrijven, die de meeste grootste winsten hebben opgestreken, betaalden slechts gemiddeld 3,76%. (www.lcr-lagauche.be)

In 2009, hebben de 50 grootste Belgische bedrijven, dankzij verschillende fiscale gunstmaatregelen, slechts gemiddeld 0,57 % aan belastingen betaald, waardoor de staatskas niet minder dan 14,3 miljard euro aan inkomsten moest derven. (www.lcr-lagauche.be)

(9) In 1981, bedroeg het aandeel van de lonen in het BNP 57%, in 2008 nog slechts 51%. Een ware "hold-up": 6% van de geproduceerde rijkdom uit de zakken van de werkende bevolking, verdween in de zakken van de aandeelhouders. Alleen voor het jaar 2010, betekent dit om en bij de 20 miljard euro. Dit is evenveel als het tekort de staatsbegroting. (www.lcr-lagauche.be)

De rijken meer belasten? Goed zo! Maar opgepast voor zand in de ogen...

Contributed by Ataulfo Riera
zondag, 16 oktober 2011 -

(10) [« In Class Warfare, Guess Which Class Is Winning »](#), New York Times, 26 november 2006